

Mesto Sabinov

Mestský úrad, Námestie slobody 57, 083 01 Sabinov

M a t e r i á l
na zasadnutie mestského zastupiteľstva
dňa 10. decembra 2018

K bodu:

Odborné stanovisko hlavného kontrolóra k návrhu rozpočtu mesta na roky 2019-2021

Predkladá:

Ing. Jozef Biroš,
hlavný kontrolór

Návrh na uznesenie:

Mestské zastupiteľstvo podľa § 11 ods. 4
písm. k) v spojení s § 12 ods. 7 zákona
č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení
v znení neskorších predpisov

b e r i e n a v e d o m i e

Vypracoval:

Ing. Jozef Biroš,
hlavný kontrolór

odborné stanovisko hlavného kontrolóra
k návrhu rozpočtu mesta na rok 2019-2021

ODBORNÉ STANOVISKO HLAVNÉHO KONTROLÓRA K NÁVRHU ROZPOČTU MESTA SABINOV NA ROKY 2019 -2021

Medzi hlavné úlohy hlavného kontrolóra patrí podľa § 18f ods.1 písm. c), zákona č.369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov, aj vypracovanie odborného stanoviska k návrhu rozpočtu obce a k návrhu záverečného účtu obce pred jeho schválením v obecnom zastupiteľstve.

V súlade s uvedeným ustanovením, predkladám na rokovanie MsZ odborné stanovisko hlavného kontrolóra (ďalej iba stanovisko), k Návrhu rozpočtu mesta Sabinov na roky 2019 - 2021.

Stanovisko bolo vypracované po analýze podkladov z ktorých sa vychádzalo pri zostavovaní návrhu rozpočtu členenom podľa § 9 zákona č.583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej iba zákon o rozpočtových pravidlách).

Viacročný rozpočet obce tvorí:

- a) rozpočet obce na príslušný rozpočtový rok,
- b) rozpočet obce na rok nasledujúci po príslušnom rozpočtovom roku,
- c) rozpočet obce na rok nasledujúci po roku, na ktorý sa zostavuje rozpočet podľa písm. b).

V stanovisku k Návrhu rozpočtu mesta Sabinov na roky 2019-2021 hodnotím dodržanie všeobecne záväzných právnych predpisov pri zostavovaní rozpočtu, metodickú správnosť navrhovaného rozpočtu, obsahovú náplň rozpočtu, východiska pre zostavenie návrhu rozpočtu, predpokladané príjmy a výdavky v rozpočte na rok 2019 a programový rozpočet mesta.

Súlad návrhu rozpočtu s všeobecne záväznými právnymi predpismi

Predložený návrh rozpočtu mesta na roky 2019-2021 bol vypracovaný v súlade s § 9 zákona o rozpočtových pravidlách a v súlade s Článkom. 9 ods.1 ústavného zákona č. 493/2011 Z. z. o rozpočtovej zodpovednosti a ďalšími všeobecne záväznými právnymi predpismi vzťahujúcimi sa na činnosť miestnej územnej samosprávy.

Pre zostavovanie rozpočtu obce platia pravidlá stanovené v zákone o rozpočtových pravidlách a podľa §4 zákona je rozpočet obce základným nástrojom finančného hospodárenia v príslušnom rozpočtovom roku, ktorým sa riadi financovanie úloh a funkcií obce v príslušnom rozpočtovom roku.

Podľa zákona rozpočet obce vyjadruje samostatnosť hospodárenia obce a obsahuje príjmy a výdavky, v ktorých sú vyjadrené finančné vzťahy k právnickým osobám a fyzickým osobám - podnikateľom pôsobiacim na území obce, ako aj k obyvateľom žijúcim na tomto území vyplývajúce pre nich zo zákonov a z iných všeobecne záväzných právnych predpisov, zo všeobecne záväzných nariadení obce, ako aj zo zmlúv.

Rozpočet mesta ako ekonomický nástroj finančnej politiky mesta, vyjadruje vo výdavkových programoch zámery rozvojových aktivít mesta a potrieb jeho obyvateľov na tri rozpočtové roky, pričom ukazovatele na roky 2020 a 2021 nie sú v zmysle zákona záväzné.

Zahrňa aj finančné vzťahy so štátom, uplatňuje sa v ňom rozpočtová klasifikácia v súlade s osobitným predpisom a súčasťou rozpočtu sú príjmy a výdavky rozpočtových organizácií a príspevky príspevkovým organizáciám zriadených obcou, ako aj finančné vzťahy k právnickým osobám, ktorých je obec zakladateľom.

Rozpočet mesta môže v zmysle zákona obsahovať aj finančné vzťahy k rozpočtom iných obcí ako aj finančné vzťahy k vyššiemu územnému celku, v prípade ak plnia spoločné úlohy.

Predložený návrh rozpočtu mesta okrem predpokladaných príjmov obsahuje aj obširnejšie definované plány a ciele ktoré v danom období mesto plánuje realizovať zo svojho rozpočtu a na tento účel má plánované čerpanie bežných aj kapitálových výdavkov rozčlenené do ôsmich výdavkových programov s uvedenými zamýšľanými cieľmi a merateľnými ukazovateľmi.

Po posúdení návrhu rozpočtu mesta na roky 2019-2021 z hľadiska jeho súladu s všeobecne záväznými právnymi predpismi konštatujem, že rozpočet je zostavený v súlade s nárokmi zákona o rozpočtových pravidlách a rešpektuje aj ďalšie všeobecne záväzné právne predpisy vzťahujúce sa na činnosť mestskej samosprávy.

Preverenie splnenia informačnej povinnosti

Návrh rozpočtu mesta Sabinov na roky 2019-2021, bol dňa 20.11.2018 zverejnený na úradnej tabuli internetovej stránky mesta a tiež vo vývesných tabuliach v mieste obvyklým spôsobom, čo bolo viac ako 15 dní pred jeho prerokovaním v MsZ a bola dodržaná povinnosť stanovená mestu v § 9 ods. 2 zákona o obecnom zriadení.

Metodická správnosť návrhu rozpočtu

Ministerstvo financií SR v súlade s § 14 zákona č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, vydalo na účely jednotného spracovania rozpočtov na roky 2019-2021 subjektmi verejnej správy, „Príručku na zostavenie návrhu rozpočtu verejnej správy na roky 2019 až 2021“, ktorou sa finančné oddelenie MsÚ pri zostavovaní návrhu rozpočtu mesta aj riadilo.

Pri vypracovávaní návrhu rozpočtu mesta Sabinov na rok 2019-2021 boli aplikované údaje zo zákona č. 301/2018 Z.z. Oznámenie Ministerstva financií Slovenskej republiky, ktorým vydalo „opatrenie Ministerstva financií Slovenskej republiky zo 17. októbra 2018 č. MF/013593/2018-421, ktorým sa mení a dopĺňa opatrenie Ministerstva financií Slovenskej republiky z 8. decembra 2004 č. MF/010175/2004-42, ktorým sa ustanovuje druhová klasifikácia, organizačná klasifikácia a ekonomická klasifikácia rozpočtovej klasifikácie (oznámenie č.690/2004 Z.z.) v znení neskorších predpisov“.

Základným východiskom pre stanovenie výšok hlavných ukazovateľov v návrhu rozpočtu mesta na rok 2019, boli kladné výsledky hospodárenia mesta očakávané ku konci roku 2018, dobré výsledky rozpočtu mesta dosiahnuté v predošlých dvoch rokoch a tiež pozitívne prognózy vývoja ekonomiky štátu premietnuté v Návrhu rozpočtu verejnej správy na roky 2019 - 2021, zverejnené na stránke Ministerstva financií SR.

Obsahové spracovanie návrhu rozpočtu mesta na roky 2019-2021

Podľa §9 ods.1 zákona o obecnom zriadení je rozpočet základom finančného hospodárenia obce a preto navrhovaný rozpočet mesta zahrňuje rozpočty príjmov a výdavkov rozpočtových organizácií mesta, príspevok pre mestské kultúrne stredisko ako jedinú mestskú príspevkovú organizáciu, vzťahy k právnickým osobám založeným obcou, finančné vzťahy k právnickým osobám a fyzickým osobám-podnikateľom a tiež vzťahy k obyvateľom mesta, vyplývajúce mestu zo zákonov, všeobecne záväzných nariadení alebo z uzatvorených zmlúv.

V príjmoch rozpočtu mesta na rok 2019 je zahrnutý aj predpokladaný ročný objem najdôležitejšieho bežného príjmu mesta z výnosu podielovej dane z príjmov fyzických osôb, očakávané účelové štátne dotácie na prenesený výkon štátnej správy a ďalšie finančné transfery poskytované mestu zo štátneho rozpočtu a zapracované podľa skutočností k októbru 2018.

Osem výdavkových programov v rozpočte podrobnejšie popisuje plánované výdavky a zámery ich použitia v roku 2019 s konkrétnymi uvedenými merateľnými ukazovateľmi, ktoré sa vždy k polroku monitorujú a vyhodnocujú a umožňujú počas roka hodnotiť ich nastavené plnenie a v prípade potreby aj uskutočniť korekcie v príslušnom výdavkovom programe.

Predložený návrh obsahuje aj rozpočty na roky 2020 a 2021 a podľa § 9 ods.3 zákona o rozpočtových pravidlách nie je návrh rozpočtu na nasledujúce dva roky po plánovanom rozpočtovom roku záväzný.

Viacročný rozpočet mesta Sabinov na roky 2019 - 2021 je vnútorne delený na:

- a) bežné príjmy a bežné výdavky (bežný rozpočet),
- b) kapitálové príjmy a kapitálové výdavky (kapitálový rozpočet),
- c) finančné operácie.

Východiská pre zostavenie návrhu rozpočtu mesta na rok 2019

Pri zostavovaní návrhu rozpočtu mesta na rok 2019 a dodržaní obsahových náležitostí v zmysle zákona o rozpočtových pravidlách, sa ako rozhodujúce východiská brali údaje o hospodárení mesta ku konci októbra 2018 a tiež predpovede o pozitívnom vývoji ekonomiky štátu vychádzajúce z aktuálnej prognózy Ministerstva financií SR o raste ekonomiky v roku 2019 vo výške 4,5 %, lebo štátny rozpočet nebol v čase prípravy rozpočtu mesta ešte schválený.

Predpoklady vývoja ekonomiky štátu boli podkladom pre vypracovanie prognózy vývoja daňových príjmov verejnej správy na roky 2019 až 2021 a vo Výbore pre daňové prognózy dňa 26. septembra 2018 bola táto prognóza hodnotená ako realistická, pričom sa zhoduje aj s prognózou Európskej komisie, že Slovensko v rokoch 2019 a 2020 bude treťou najrýchlejšie rastúcou ekonomikou eurozóny.

Tieto pozitívne prognózy priamo súvisia s predpokladaným vývojom najdôležitejšieho bežného príjmu v rozpočte mesta a to výškou výnosu z podielovej dane z príjmu fyzických osôb, ktorý je od roku 2015 pre mestá a obce navýšený na 70 % a preto predpovedaný dobrý vývoj štátnej ekonomiky v roku 2019, by sa mal prejavovať aj vo zvýšených príjmoch mesta a v najmä v stabilite bežných príjmov v rozpočte mesta.

Berúc uvedené do úvahy konštatujem, že návrh rozpočtu mesta na roky 2019-2021 je spracovaný v súlade so zákonom o rozpočtových pravidlách a je predložený v predpísanej forme s dodržaným povinne vyrovnaným rozpočtom na najbližšie tri roky.

Základné ukazovatele v návrhu rozpočtu mesta na roky 2019-2021

Rok	2016	2017	2018 očakávaná skutočnosť	2019	2020	2021
Celkové príjmy	9 695 256	10 643 835	15 230 459	14 531 172	10 781 882	10 781 882
Celkové výdavky	8 775 078	10 102 172	15 230 459	14 531 172	10 781 882	10 781 882
Výsledok rozpočtu	920 178	541 662	0	0	0	0

Pri tvorbe rozpočtu na rok 2019 sa v prvom rade hodnotila finančná kondícia mesta a počítali sa predpokladané príjmy do rozpočtu, hodnotili sa reálne finančné možnosti mesta s dôrazom na výdavky na plánované investičné akcie, pretože viaceré z nich boli začaté v priebehu roku 2018.

Do roku 2019 prechádza podľa návrhu rozpočtu 15 investičných akcií, pričom väčšina z nich je krytá z mimorozpočtových zdrojov a na ich požadované spolufinancovanie sú vyčlenené prostriedky z rozpočtu mesta aj z rezervného fondu.

Z hľadiska vlastných možností mesta sa začiatok roka 2019 javí ako finančne náročný a bude dôležité dôkladne zvažovať prípadné požiadavky na ďalšie nové investície, lebo rezervný fond mesta je pod **200 000 €** a na nové spolufinancovanie a na rezervu pri prípadnom vzniku mimoriadnej situácie v meste (napr. živelné pohromy, havárie, ohrozenie zdravia), nebude jeho terajšia výška postačovať.

V návrhu rozpočtu mesta na rok 2019 sú celkové príjmy a celkové výdavky rozpočtované na výšku **14 531 172 €** a sú o **699 287 €** nižšie ako je skutočnosť očakávaná ku konci roku 2018 a tieto úvodné celkové príjmy mesta sú vyššie ako boli dosiahnuté ku konci roku 2016 a 2017.

Príjmová časť rozpočtu

Pri jej hodnotení som preveroval, či navrhovanom v rozpočte sú zapracované všetky príjmy podľa §5 ods.1 zákona o rozpočtových pravidlách, kde príjmami rozpočtu obce sú:

- a) výnosy miestnych daní a poplatkov podľa osobitného predpisu,
- b) nedaňové príjmy z vlastníctva a z prevodu vlastníctva majetku obce a z činnosti obce a jej rozpočtových organizácií podľa tohto alebo osobitného zákona,
- c) úroky a iné príjmy z finančných prostriedkov obce,
- d) sankcie za porušenie finančnej disciplíny uložené obcou,
- e) dary a výnosy dobrovoľných zbierok v prospech obce,
- f) podiely na daniach v správe štátu podľa osobitného predpisu,
- g) dotácie zo štát. rozpočtu na úhradu nákladov preneseného výkonu štátnej správy v súlade so zákonom o štátnom rozpočte na príslušný rozpočtový rok a dotácie zo štátnych fondov,
- h) ďalšie dotácie zo štát. rozpočtu v súlade so zák. o štát. rozpočte na príslušný rozpočtový rok,
- i) účelové dotácie z rozpočtu vyššieho územného celku alebo z rozpočtu inej obce na realizáciu zmlúv podľa osobitných predpisov,
- j) prostriedky z EÚ a iné prostriedky zo zahraničia poskytnuté na konkrétny účel,
- k) iné príjmy ustanovené osobitnými predpismi.

Návrh rozpočtu mesta na rok 2019 vo svojich predpokladaných príjmoch počíta s uvedenými zákonnými možnosťami ich získavania, vrátane finančných prostriedkov získaných z dividend a zo ziskov z podnikateľskej činnosti obchodných spoločností, v ktorých mesto vlastní svoj obchodný podiel.

Bežné príjmy

Ku konci roku 2018 sa v rozpočte mesta očakávajú celkové bežné príjmy vo výške **9 861 621 €** a v navrhovanom rozpočte na rok 2019 je výška celkových bežných príjmov predpokladaná na úrovni **10 391 411 €**, v ktorých najväčšou mierou prevažujú daňové príjmy.

Daňové príjmy

Daňové príjmy sú v rozpočte mesta na rok 2019 predbežne plánované vo výške **6 016 207 €**, čo je o **861 167 €** viac ako je očakávaná skutočnosť v rozpočte ku konci roku 2018 a vyplynula z predpokladaného vyššieho výnosu mesta z podielovej dane z príjmov fyzických osôb v roku 2019 na základe zverejnenej prognózy pozitívneho vývoja ekonomiky štátu.

Navrhovaný bežný rozpočet nepočíta zatiaľ s príjmami na avizované obedy zadarmo lebo príslušný zákon ešte nie je schválený.

Rozpočet predpokladá rovnaké bežné príjmy z miestnych daní ako v roku 2018, keďže sadzby miestnych daní, daň z nehnuteľností, daň za psa, daň za užívanie verejného priestranstva, daň za ubytovanie, daň za predajné automaty, daň za nevýherné hracie prístroje, miestny poplatok za komunálne odpady a drobné stavebné odpady, sa na rok 2019 nemenili.

Najdôležitejší vlastný bežný príjem mesta - výnos podielovej dane z príjmov fyzických osôb vykazuje v ostatných rokoch rovnomerné plnenie a jeho výška v roku 2019 vychádza z prognózy 4,5% rastu ekonomiky štátu, aj keď v čase prípravy návrhu rozpočtu mesta Ministerstvo financií SR nemalo zverejnené oficiálne východiskové štatistické údaje a rozpočtované podiely obcí a VÚC na výnose dani z príjmu fyzických osôb pre rok 2019.

Do konca novembra 2018 došlo mestu **4 620 196 €** a do naplnenia plánovaných **4 944 462 €** chýba ešte **324 266 €**. Je predpoklad, že ešte jedna platba za december 2018 v doterajšej priemernej mesačnej výške **419 745 €**, túto očakávanú výšku príjmov z výnosu podielovej dane prekročí.

Výnos dane z príjmov fyzických osôb	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018 stav k októbru
Plán	3 209 158	3 236 400	3 223 396	3 631 944	3 941 276	4 515 125	4 944 462
Skutočnosť	3 062 775	3 088 520	3 232 688	3 705 857	4 185 989	4 558 292	4 197 453
Rozdiel	-146 383	-147 880	9 292	73 913	244 713	43 167	-747 009

Nedaňové príjmy

Nedaňové príjmy v navrhovanom rozpočte mesta vo výške **967 398 €** sú nižšie ako je ich predpokladané plnenie ku konci roku 2018, ale tento úvodný predpoklad je vyšší ako boli plnenia týchto príjmov k 31.12. v predchádzajúcich troch rokoch.

Viacere nedaňové príjmy majú nerovnomerné plnenie a sú to neisté a náhodné príjmy pri ktorých je ťažké presne odhadnúť ich plnenie a aj preto je v rozpočte na budúci rok nižší odhad výšky týchto príjmov.

Medzi nedaňové príjmy mesta patria bežné príjmy z prenájmu majetku, z výťažkov z lotérií a iných podobných hier, dividendy, administratívne poplatky a iné poplatky a platby, úroky z domácych úverov, pôžičiek a vkladov a ďalšie iné nedaňové príjmy sa budú upravovať v rozpočte podľa ich vývoja počas budúceho roka.

Kapitálové príjmy

Mesto pri nich v rozpočte počíta v budúcom roku s vlastnými príjmami z predaja huteľného a nehnuteľného majetku mesta, spĺňajúceho definíciu hmotného a nehmotného majetku a takýmto príjmom môže byť aj príjem z predaja drobného hmotného a nehmotného majetku mesta, o ktorom sa účtovná jednotka rozhodla účtovať ako o dlhodobom hmotnom majetku a dlhodobom nehmotnom majetku, ktorý sa obstaráva z kapitálových výdavkov.

Tento vlastný zdroj kapitálových príjmov mesta je však limitovaný množstvom nepotrebného majetku, aby príjmy z jeho predaja postačovali na realizáciu rozvojových programov zahrnutých v Pláne hospodárskeho a sociálneho rozvoja mesta.

Najvýznamnejším zdrojom kapitálových príjmov mesta sa v ostatných rokoch stali financie získané mimo rozpočtu mesta najmä od štátu alebo z fondov EÚ z podaných a následne schválených projektov a tiež to boli združené finančné prostriedky od susedných obcí a VÚC.

Návrh rozpočtu mesta nepočíta s novým návratným zdrojom financovania a kapitálové príjmy na rok 2019 sú plánované v celkovej výške **2 549 317 €**, z toho vlastné kapitálové príjmy z predaja prebytočného majetku (pozemky a budovy) sú vo výške **20 000 €** a „cudzie“ kapitálové príjmy v objeme **2 529 317 €** sú očakávané z mimorozpočtových kapitálových grantov a transferov.

Ide o tuzemské dotácie a granty získané v roku 2018 z viacerých zdrojov napr. z Ministerstva vnútra SR, Ministerstva výstavby a regionálneho rozvoja SR, ŠFRB, z Ministerstva pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR, z Úradu vlády SR, Ministerstva životného prostredia SR a Environmentálneho fondu, pričom financie sú účelovo určené na realizáciu konkrétnych schválených projektov, z ktorých časť je už rozpracovaná a ďalšie sú vo vysokom štádiu pripravenosti na realizáciu a začnú sa v jari 2019.

Pri tvorbe úvodného rozpočtu mesta na rok 2019 keď nie sú známe údaje zo štátneho rozpočtu dôležité pre mesto, sa pri predpokladaných príjmoch mesta začína tradične opatrnejšie s nižšou výškou príjmov a nové príjmy získané v priebehu roka sa budú postupne zapracovávať do rozpočtu v pripravených zmenách.

Výdavkový rozpočet

Výdavkový rozpočet mesta svojou štruktúrou nadväzuje na predošlé rozpočtové roky a aj v roku 2019 má rovnaký počet výdavkových programov ako v roku 2018 a v predchádzajúcich rokoch.

Programový rozpočet mesta s ôsmimi výdavkovými programami predkladá v textovej aj tabuľkovej podobe zábery a ciele mesta pri čerpaní financií z rozpočtu v roku 2019, v ktorých sú plánované kapitálové aj bežné výdavky podrobne okomentované v jednotlivých programoch, podprogramoch a prvkoch, zahrňujúcich všetky oblasti činnosti mesta.

Predpokladané celkové výdavky mesta v rozpočte na rok 2019 sú vo výške **14 531 172 €**, z nich úvodné kapitálové výdavky sa odhadujú vo výške **4 160 290 €**, bežné výdavky v rozpočte vo výške **10 093 360 €** a výdavkové finančné operácie tvoria **277 522 €**.

Celkové výdavky v rozpočte mesta na rok 2019 sú o **699 323 €** nižšie, ako sa očakáva ich čerpanie na konci roka 2018 a sú to druhé najvyššie výdavky mesta plánované v doterajších jeho východiskových rozpočtoch.

Bežné výdavky

Pokrývajú všetky oblasti činnosti mesta zahrnuté vo ôsmich programoch a rozpočtujú sa v nich bežné výdavky určené najmä na plnenie každodenných úloh vyplývajúcich mestu z osobitných predpisov pri vykonávaní jeho samosprávnych funkcií, pričom čerpanie výdavkov je vždy k polroku vyhodnocované a zverejňované na internetovej stránke mesta a monitorovacia správa poskytuje prehľad o čerpaní verejných financií na odsúhlasené účely.

Čerpanie bežných výdavkov podľa jednotlivých programov

Bežné výdavky	2015	2016	2017	2018 očakávaná skutočnosť	2019
Program 1: Služby občanom a interné služby	129 082	154 907	136 852	147 118	173 646
Program 2: Bezpečnosť	260 024	206 325	238 849	255 595	271 634
Program 3: Verejné priestranstvá	767 199	740 945	824 891	888 072	891 293
Program 4: Školstvo	3 972 731	4 110 761	4 367 752	5 021 529	5 573 419
Program 5: Sociálne služby	879 979	965 493	885 357	1 060 659	1 123 730
Program 6: Občianska vybavenosť	28 601	0	18 946	123 543	10 000
Program 7: Kultúra a šport	392 184	364 500	440 138	512 328	616 850
Program 8: Správa mesta	1 139 319	1 134 349	1 213 580	1 332 036	1 432 788
Spolu	7 569 119	7 677 280	8 126 364	9 340 880	10 093 360

Návrh rozpočtu mesta počíta so zvýšením platov zamestnancov pri výkone práce vo verejnom záujme nepočíta zatiaľ so zvýšenými výdavkami na zimnú údržbu chodníkov a miestnych komunikácií hoci od mája 2018 platí novela cestného zákona podľa ktorej „Závady v schodnosti miestnych komunikácií určených pre chodcov alebo v schodnosti chodníkov sú bez preťahov povinní odstraňovať správcovia miestnych komunikácií.“ kvôli čomu je tento zákon na Ústavnom súde.

Taktiež po schválení príslušného zákona sa do rozpočtu mesta započítajú aj zvýšené bežné výdavky pre školské jedálne v MŠ, aby tieto mohli poskytovať obedy zadarmo pre všetky deti v poslednom ročníku.

Od 1.1.2019 výrazne stúpne mestu poplatok (z terajších 5€/t na 12€/t, v roku 2020 až na 20 €/t v roku 2021 až na 33 €/t) podľa % neseparovaného odpadu ukladaného na skládku a zvýšené platby za neseparovaný odpad tak automaticky vyvolajú potrebu otvoriť VZN mesta o miestnych daniach a poplatku za komunálny odpad a upraviť súčasné sadzby, no predchádzať by mu mala výrazná osвета mesta propagujúca nutnosť zvýšeného separovania odpadu obyvateľmi a upozornenie na z toho vyplývajúci finančný dopad na cenu za zber komunálneho odpadu pre všetkých obyvateľov mesta.

Kapitálové výdavky

V návrhu rozpočtu mesta na rok 2019 sú všetky plánované kapitálové výdavky účelovo určené na ďalšie zhodnocovanie a zveľaďovanie majetku mesta.

Použijú sa vlastné zdroje mesta, ale najmä financie získané z dotácií a grantov, pričom súbežne sa bude čerpať ešte vo februári 2017 schválený návratný zdroj financovania na rekonštrukciu verejného osvetlenia v meste, začatú až v októbri 2018 po ukončení dlhotrvajúceho procesu kontroly verejného obstarávania a posudzovania odvolania neúspešného uchádzača.

Počiatočné kapitálové výdavky v rozpočte mesta sú rozpočtované vo výške **4 160 290 €** a sú obsiahnuté v piatich výdavkových programoch, v ktorých sú investičné akcie plánované na realizáciu v roku 2019.

Ide o výdavky účelovo určené na rozšírenie kamerového systému v meste, na pokračovanie rekonštrukcie verejného osvetlenia v meste, na nákup kompostérov pre rodinné domy, na odstránenie havarijného stavu v kotolni v MŠ Švermova, na rekonštrukciu MŠ Jarková, na dovybavenie učební v ZŠ 17. novembra a v ZŠ Komenského, na pokračovanie začatej III. etapy výstavby nájomných bytov na ul. Mlynskej, na pokračovanie rekonštrukcie v MsKS (výstavba výťahu a rekonštrukcia WC na prízemí), na výstavbu cyklochodníka zo Sabinova do Drienice, na realizáciu projektu vnútroblok Komenského, na výstavbu cyklotrasy EUROVELO 11 cez kataster mesta Sabinov, na výstavbu vyhliadkovej veže, na zakúpenie služobného elektromobilu a na výdavky na nové projektové dokumentácie

Všetky tieto investičné akcie sú ku konci roku 2018 v rôznych štádiách pripravenosti, od očakávaného podpisu zmluvy, cez bežiaci proces verejného obstarávania na dodávateľa stavby, cez kontroly ukončeného verejného obstarávania až po samotnú realizáciu niektorých investičných akcií.

Čerpanie kapitálových výdavkov v rozpočte mesta podľa jednotlivých programov

Kapitálové výdavky	2016	2017	2018 očakávaná skutočnosť	2019
Program 1: Služby občanom a interné služby	0	7 256	0	0
Program 2: Bezpečnosť	0	36 049	13 200	12 500
Program 3: Verejné priestranstvá	115 000	466 441	1 440 725	879 380
Program 4: Školstvo	16 000	87 568	182 446	694 926
Program 5: Sociálne služby	0	27 050	3 303	0
Program 6: Občianska vybavenosť	1 056 500	668 504	3 769 019	2 528 484
Program 7: Kultúra a šport	34 000	58 821	140 605	0
Program 8: Správa mesta	53 000	154 063	35 000	35 000
Spolu	1 274 500	1 505 752	5 584 298	4 160 290

V súvislosti s rezervným fondom, ktorý potrebuje revitalizáciu aby mohol ďalej plniť svoj účel, je dôležité počítať aj s alternatívou, že v priebehu roka 2019 vzniknú nové požiadavky na ďalšie kapitálové výdavky mesta, napr. na stavebné práce na Šancovej ulici (cesta, oporný múr) a v prípade úspešnosti podaného projektu to bude aj požiadavka na spolufinancovanie výstavby nového Centra integrovanej zdravotnej starostlivosti Sabinov ako druhej neziskovej organizácie mesta pri Poliklinike.

Finančné operácie

Zákon o rozpočtových pravidlách v §10 ods.6 stanoví, že súčasťou rozpočtu obce a rozpočtu vyššieho územného celku sú aj finančné operácie, ktorými sa vykonávajú prevody prostriedkov peňažných fondov obce a prostriedkov peňažných fondov vyššieho územného celku a realizujú sa návratné zdroje financovania a ich splácanie.

Za finančné operácie sa považujú aj poskytnuté pôžičky a návratné finančné výpomoci z rozpočtu obce alebo z rozpočtu vyššieho územného celku a ich splátky, vystavené a prijaté zmenky, predaj a obstaranie majetkových účastí.

Finančné operácie nie sú súčasťou príjmov a výdavkov rozpočtu obce a rozpočtu vyššieho územného celku. Slúžia na vykonávanie prevodov z peňažných fondov a na realizáciu návratných zdrojov financovania a na ich splácanie. Za finančné operácie sa považujú aj poskytnuté pôžičky a vystavené a prijaté zmenky, predaj a obstaranie majetkových účastí.

Finančné operácie

Rok	2016	2017	2018 predpoklad k 31.12.	2019
Príjmové finančné operácie	922 404	1 125 820	2 706 781	1 590 444
Výdavkové finančné operácie	441 742	470 057	305 281	277 522
Výsledok finančných operácií	480 662	655 763	2 401 500	1 312 922

Príjmové aj výdavkové finančné operácie uvedené v rozpočte na roky 2020 a 2021 sú odhadované vo výške **286 104 €**, pričom tieto údaje nie sú záväzné.

Programový rozpočet mesta

Predstavuje hospodárenie založené na systematickom plánovaní úloh s určením poradia dôležitosti a plánovaním finančných zdrojov v príslušných výdavkových programoch, upriamených na dosiahnutie plánovaných zámerov mesta pri účinnom a efektívnom vynakladaní verejných financií.

Zákon o rozpočtových pravidlách už od roku 2009 stanoví povinné náležitosti ktoré programový rozpočet musí obsahovať, aby obšírnou ale zároveň jednoduchou formou poskytoval obyvateľom mesta údaje o zámeroch mesta pri plánovanom použití verejných financií a podával podrobnejšie informácie o pripravovaných výdavkoch z rozpočtu mesta, aktuálne na rok 2019.

Aj z tohto dôvodu má mesto povinnosť vždy k polroku kalendárneho roka monitorovať plnenie programového rozpočtu v príslušnom rozpočtovom roku a potom porovnať plnenie stanovených cieľov so skutočnosťou dosiahnutou k 31.12. rozpočtového roka.

Programový rozpočet mesta na rok 2019 plní zákonom požadovaný účel a poskytuje údaje o plánovaných cieľoch mesta spojených s čerpaním verejných financií v budúcom roku a podáva podrobné informácie o každom výdavkovom programe, podprograme a prvkoch v rozpočte s merateľnými ukazovateľmi a výškami plánovaných výdavkov, v súlade s metodikou pre zostavovanie programového rozpočtu.

Záver - zhrnutie

Návrh rozpočtu mesta Sabinov na roky 2019-2021 bol vypracovaný v súlade so zákonom o rozpočtových pravidlách a obsahuje základné ekonomické ukazovatele nastavené na vyrovnané hospodárenie mesta v roku 2019.

Plánované investične akcie majú zabezpečené finančné krytie v rozpočte a mesto na ich realizáciu nepotrebuje nový návratný zdroj financovania.

Rozpočet mesta v budúcom roku prejde podobne ako v minulých rokoch viacerými zmenami pri ktorých sa budú aktualizovať úvodné predpokladané údaje, najmä po schválení štátneho rozpočtu na rok 2019 a na základe získaných informácií o prípadných zmenách v plánovaných príjmoch v rozpočte mesta.

Na základe vyššie uvedených údajov, predložený Návrh rozpočtu mesta Sabinov na roky 2019-2021 odporúčam mestskému zastupiteľstvu **s c h v á ľ i ť**.